

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

NAŠ DOM

LIST ZA LJUDSKO PROSVETO

LETNIK XIX OKTOBER 1927

MLADA PISMA.

Veržej. Srce božje samo si je postavilo ta dan! moramo vzklikniti ob spominu na 10. julij tega leta. Marijina družba, šele pred kratkem ustanovljena, se je posvetila Srcu Jezusovemu, Dekliška zveza pa je praznovala petletnico posvetitve Kristusu Kralju. Prelepe besede je govoril vlč. g. dr. Volčič v cerkvi in popoldne v slavnostnem govoru. Ganljivo je bilo, ko je vsa ta truma družbenic in članic po skupnem sv. obhajilu glasno za duhovnikom izgovarjala posvetilno molitev. Pač gotovo je božji Odrješnik z dopadenjem blagoslavljal svoje vdane ovčice. Popoldne po večernicah smo v Marijanišču priredili akademijo v čast presv. Srcu Jezusovemu. Slavnostni govornik nam je v prisrčnih besedah opisal, kaj je bilo presv. Srce Jezusovo veržejski Dekliški zvezi teh pet let. Lepi dan je zaključila prelepa igra »Fabiola«. Z veliko požrtovalnostjo so bomo dekleta v kratkem času in ko je bilo največ dela pripravile na težko prireditve. — Tončka Kovačič iz Noričkega vrha.

Studenice. Sporočam Vam, da smo letos za pisanko dobile lep kip Male Terezike od D. J., ki sta ga poslali dve naši pridni tovarišici, ki služita v Zagrebu. Na Belo nedeljo je bil slovesno blagoslovljen; sedaj jo zaupno častimo ter jo obdajemo s cvetjem. To spomlad smo zopet izgubile tri pridne tovarišice. Dne 9. aprila smo spremljale k večnemu počitku Marijo Turin iz Krasne. Maja se je poročila Rutnik Kristina in postala gospodinja v Križčici vasi. Želimo ji obilo sreče. Dne 2. julija smo spremljale na zadnji poti Antonijo Bohak iz Globokega. Močno jo bomo pogrešale me cerkvene pevke, posebno pa njeni starši in sorodniki. Bog jih potolaži! — Francka iz Studenic.

Tinje pri Slov. Bistrici. Iz vseh krajev že dvigujejo dekleta svoje glavičce. Zatorej pa tudi meni ni dalo miru in se mi je takorekoč kar samobesebi jeziček razvezal. Ne mislite, da na Pohorju samo dremujemo in spimo. Imamo bralno društvo, ki obstoja že nad 25 let. Večkrat imamo tudi kakšno igro. Le škoda, da »Naš dom« tako v malem številu prihaja med nas! Saj iz njega bi lahko zajemala mladina moči za pošteno življenje. Zatorej ti kličem, mladina, v tebi bi moral biti pogum, ki naj prerodi narod! Pa še drugič kaj več! — Dekle iz Tinja.

Orožnik iz Perleza (Banat). Tudi mene veže dolžnost, da se zahvalim g. uredniku in vsem osnovateljem »Našega doma« za tako lep list. Kaj naj počnejo kmečki fantje in dekleta v dolgih zimskih večerih in poleti ob nedeljah, ako nimajo nobenega zabavnega lista? O, da bi bil vsak slovenski fant naročnik »Našega doma«, pa bi gotovo tudi orožniki imeli veliko manj posla! Veseli bodite, sinovi Stajerske, ker Vam je dan za skromne pare tako lep list. Tudi marsikateri kranjski fant bi bil rad naročnik »Našega doma«, ko bi znal za njega. Upajmo pa, da ko je imel toliko uspeha, da je prispel že celo v Banat, bo prihodnje leto imel (seveda z našo pomočjo) tudi toliko, da se bo razširil po vsi Sloveniji. Vi, prijatelji, pa rzesnite glas, da je samo »Naš dom« za nas. — Joško iz Perleza. (Pozdravljam Joška iz Banata.)

Tremerje pri Celju. Dolgo časa že nameravam pisati v priljubljeni »Naš dom«. Pa vedno me kaj zadržuje. Večkrat preobilo dela sedaj v poletnem času; včasih pa tudi nenasiiti urednikov koš. Prav težko pričakujem »Naš dom«, ta mesec, ko ga ni, mi je zares dolgčas. Ne morem si misliti boljšega lista, kakor je letos »Naš dom«. Lansko leto sem mislila, da je najboljši dekliski list »Vigred«, letos pa ga »Naš dom« prekaša. Ko ga dobim, najprej pregledam dekliske gredice, potem pa, kako se kaj imajo pod »Vaško lipo«. V splošnem, ves list je zelo zanimiv. Naznanjam tudi, kako lepo smo romali k Mariji na Brezje. Vsa čast gospodom rediteljem iz Maribora, ki so bili tako uljudni do nas romarjev. Za vedno mi bo ostala ta božja pot v spominu, kakor tudi prepevanje na vlaku. Na Brezju so prodajali gospodje iz Maribora »Naš dom«, da bi se še bolj razširil; tudi jaz bom agitirala za »Naš dom« in mislim, da bom dobila katero novo naročnico. Sedaj pa srčne pozdrave na vsa slovenska dekleta, posebno še na naročnice »Našega doma«, in na Vas, gospod urednik! — Ela Cencelj iz Tremerj pri Celju.

Lovčen. Že bo skoraj šest let, odkar sem zapustil lepo Prlekijo, pa ves ta čas sem naročnik »Slovenskega Gospodarja«, a zadnji čas postal sem tudi naročnik »Našega doma«, ki mi zelo ugaja, ker je kratkočasen, poučen in tudi najcenejši časopis, ki dandanes izhaja, pa žal, da ima tako malo znancev v naši Sloveniji in da je tako malo razširjen. Kaj delate fantje in dekleta v Prlekiji? Malo sem našel Vaših pisem v »Našem domu«, posebao fantje nimate nič korajže. Kje ste, fantje iz Sv. Miklavža, Svetinja in Sv. Bolfenka? Malo se potrudite in pišite nam, kaj delate, ker smo mi veliki radovedneži. Tudi jaz Vam bom pisal zanimivosti iz naše Boke Kotorske. Sprejmite vsi zvesti naročniki in bralci orlovski pozdrav! Tebi pa, »Naš dom«, želim brezbroj novih naročnikov! — Ivan Plohl, orožnik, Boka Kotorska.

NAŠ DOM

Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike. Slomšek.

NAŠIM PRIJATELJICAM!

Prijetna družinica se nas je nabrala; Savinka in Višavska sta naši pesnici, bistro dekle iz ptujske okolice, odločna Rezika iz Pišec, pri srčna Tončka iz Poljčan so bile buditeljice. Potem ste se oglasile od vseh strani. S Hajdine Cilka, iz Št. Ilja pri Vel. Rozika in Lenčka, od Sv. Jerti Kristina in Lojzka in še skrito dekle; od Velike Nedelje naša Barika in Frida, od Studenic Francka, Zofija s Sladke gore, Julika iz Ponikve, Marija in Tončka in Orlica iz Št. Jurja ob Ščavnici; od Sv.

Benedikta Neta, ki nam je kakor Tončka iz Poljčan in Micika iz Plešivice in dekle iz ptujske okolice pisala pozno ponoči. Koliko deklet je čitalo ponoči, ker podnevi delo ni pustilo! Moril jih je spanec kakor Anico iz Ljubljane. Od Sv. Marjete niže Ptuj in iz Rajhenburga sta se oglasili tajnici D. Z.; iz Imena Nežika, iz Sp. Krapja Trezika, iz Veržeja Francka, in Tončka z Noričkega vrha, iz Tinja pri Slov. Bistrici

dekle, ki je skrililo ime; od Sv. Barbare v Haložah Jožefa, izpod Oljske gore Urška, ki se ji je nekoč kmalu prismojilo, ko je imela v eni roki kuhalnico, v drugi »Naš dom.« — O, pa še več Vas je! Angela iz Celja in Ela iz Tremerij in Pepce in Micke in Minke: morda smo katero pozabili?

Ali nam boste pomagale, da bomo imeli v novem letu mesto sedanjih 2400 naročnikov — 10.000? Zato, da bo

»Naš dom« večji in lepši. Ali nam hočete privabiti toliko novih naročnic in naročnikov? Čas je; pripravite se! Mi Vam zaupamo; Bog naj blagoslovi in Slomšek!

Prijateljice, 10.000 nas mora biti. V tej veri Vas pozdravlja
»Naš dom.«

BOSILJKA.

(Zgodba iz življenja mojega starega očeta. — Ciril Šuman.)

»Pojdimol!« je rekel lajtnant Marko Šuman svojim vojakom.

Težko so vstajali mladi vojaki, trudni so bili, mraz je pritiskal, snega je bilo nad kolena, noč je bila črna.

Težko so vstajali, ker so jim bila srca žalostna.

»Pojdimo, fantjel!« je zaklical lajtnant Šuman. Tudi njemu je bilo srce težko; mislil je na svoj domači Maribor in na staro mater, ki sedi tam v tihi ulici ob Dravi in moli zanj.

*

To je bilo l. 1878., ko so nenasitni Nemci in Madžari poslali svojo vojsko nad ubogo Bosno. Vedeli so, da je Bosna bogata z neizmernimi gozdovi, ki jih še nikdar ni sekala človeška roka in kjer bodo dobili na stotine milijonov vagonov lesa. Vedeli so, da ima Bosna bogate rudnike. Tega bogastva se jim je zahotelo in zato so poslali svojo vojsko nad uboge Srbe in Hrvate v Bosni, da jih napravijo za svoje hlapce in da jim zagospodarijo.

Pred svetom pa so hinavsko zavijali oči, češ, da grejo v Bosno, da osvobodijo Srbe in Hrvate, te nesrečne kristjane, izpod turškega jarma.

Lažnivci! Komaj so prišli v Bosno, so sklenili prijateljstvo s turškimi bogataši, da bi skupno z njimi pili kri srbskemu in hrvatskemu kmetu.

Gorje ti, dunajski cesar, ki se vežeš z madžarskimi grofi in turškimi mogočneži, da oropaš Srba in Hrvata njegove bosanske domovine!

Tako je slutil morda na dnu svojega slovenskega srca mladi lajtnant Šuman. Junaška kri je bila v njem. Morda jo je podedoval od starega očeta, ki je bil pod Napoleonom podoficir. Zato je šel tudi mladi Marko v vojaške šole in je postal oficir.

Vendar pa ni bil srečen. Grdo se mu je zdelo in sramotno, da je poslal cesar svoje vojake nad mirne ljudi v Bosni, ne da bi jih odrešil Turkov, temveč, da bi jim vzel zemljo.

»Kaj me pošiljajo proti temu Brankoviću!« je mrmral. »In še nočoj, ko je sveti večer!«

Ravno nočoj, na sveti večer, je dobil povelje, da mora v gore za nekim Brankovićem, ki je bil poglavar hajduške čete, da ga ujame s hajduki vred, ali pa pobije.

»Imajo ga za roparja. Tepci!« si je mislil Šuman.

Vedel je, kako je bilo z Brankovićem. Poprej je bil Branković ugleden posestnik, imel je lep dom, dobro ženo in mlado hčerko kakor rožo. Ko so prišli avstrijski vojaki — bili so Madžari —, so plenili po hišah. Tudi k njemu so prišli; vse kašče jim je odprl, da bi jih pogostil. Vojaki in oficirji so se najedli in preopili, da so začeli razgrajati.

»Kje imaš dekle?« so silili v ženo.

»Kje ti je dekle, he, stari?« so hoteli pijani vojaki.

Stari Branković jih je miril in se skrbno oziral v ženo, kakor bi jo izpraševal: ali se je skrila hčerka pri tetki Zori, kakor sem rekel?

Brankovička mu je z očmi kimala.

Vojaki pa so postali divji. Neki madžarski nadporočnik je planil nad starega Brankoviča in mu nameril pištolo na prsa:

»Vemo, da imaš lepo hčer. Kje je? Daj jo — ali pa te ubijem kakor psa! Ti prokleta svinja slovanska!«

Medtem pa je v kotu zavriščala Brankovičeva žena. Okrog nje je bila tolpa pijancev, ki so se komaj držali. Znali so le po madžarsko in so lajali nekaj kakor divjaki in tiščali v ženo ter se režali kakor živali.

Brankovička je zavriščala, trije ali štirje vojaki so jo pograbili in odvedli; za njimi je šla vsa druhal.

Stari Branković je ves onemel; potem pa je planil kakor lev, za-Grabril nož in odletel za vojaki.

Kar je videl, je bilo strašno. Žena je bila vsa krvava, obleka ji je visela v cunjah, krog nje pa vojaki kakor zverine.

Branković se je vrgel nanje, zadel z nožem dva, tri, da sta se zgrudila. Tedaj pa je začul pok in pred očmi se mu je zameglilo. Nič več ni vedel.

Ko se je zbudil, je bilo vse temno. Ni vedel, kje je.

»Morda sem mrtev?«

Rahlo se je dvignil, otipal si glavo in začutil kri. Tipal je. Ne! Rana ni bila globoka. Pijani vojak je slabo meril. Otipal si je še prsa in ude. Nič ni drugih ran. Skušal je vstati. Malo se je sicer opotekel, toda potem je stopil kakor zdrav.

Tedaj se je vsega spomnil.

»Mara!« je zaklical rahlo ženo.

Vse je bilo tiho.

Šel je proti sobi in zaklical močneje:

»Mara! Mara!«

Tedaj je zaslišal tiho jokanje in je posluhnul.

»Mara!« je zaklical odločno.

»Majka je — mrtva . . .« je krčevito zajokal nežen dekliški jok.

»Bosiljka? Ti si, hčerka? Kje je majka?«

Bosiljka je še bolj zajokala.

Tedaj se je stari Branković razgledal in spoznal v temi svojo hčerko Bosiljko, ki je klečala ob mrtvi materi . . .

Od takrat je stari Branković s hčerko izginil. Domači Bosanci so vedeli, da se je skrila v gore, kjer je zbral junaško četo Srbov; koder so nemški in madžarski vojaki trpinčili Bosance, se je nenadoma prikazal s svojo četo hajdukov in bil neusmiljen sodnik sovražnikom srbskega ljudstva.

Bosanci so vedeli zanj in so ga skrivali; kadar so bili v stiski, so mu poslali sporočilo, da jih je zavaroval pred avstrijskimi komandami.

Avstrijci so se ga bali; razpisali so petsto goldinarjev za tistega, ki bi jim izdal hajduškega poglavarja Brankoviča.

Našel se je izdajalec. Na sveti večer je prišel in javil polkovniku, kje bi Brankoviča in njegovo četo lahko dobili. Še isti večer je dobil lajtnant Marko Šuman povelje, da mora s svojo četo nadenj.

»Pojdimo, fantje!« je silil Šuman, da bi spravil omagujoče vojake naprej; bal se je, da mu kateri obtiči v snegu in zadremlje in zmrzne. Tri ure so že hodili v gore in še vedno je kazal vodnik višje.

Šuman ga je postrani gledal. Ni mu smel reči, kar je mislil. Ko bi smel, bi mu bil rekel: Sram te naj bo, izdajalec!

Vojaki so lezli za svojim poročnikom. Neki Peter, ki je bil doma tam blizu Poljčan in bil kaprol, je bil kljub mrazu in noči dobre volje. Dobro jo je zavijal po srbsko in je pikal Brankovičevega izdajalca:

»Ne bojiš-li se? Ubit će te Branković.«

Kaprol Peter je bil prava štajerska duša. Poročnik ga je imel zelo rad. Tudi drugi vojaki, kar jih je bilo še Slovencev, so ga ljubili. Po večini so bili doma iz ptujske in ljutomerske okolice; nekaj jih je bilo Kranjcev.

Imeli so pa v četi precej Madžarov, ki jih niso marali.

»Išten uče! Lezi, lezi naprej!« jih je dražil Peter in se jezil nad njimi, ker so se potuhnili zadaj za Slovence, da bi bili bolj na varnem.

Tedaj jim je prišla iz temnega gozda tropica vojakov nasproti, ki jih je poročnik Šuman poslal naprej, da najdejo Brankovića in njegove hajduke. Vojaki so bili Madžari in so v zmešani govorici javili Šumanu:

»Hodnodjur, jelenten alašon, Branković tamo biti. Her lajtnant, Branković sa četiri hajduki!«

»Dobro!« je zašepetal poročnik, obstal in premišljeval. Potem je razdelil četo na tri oddelke in korakal proti jasi.

Komaj so se priplazili na vrh, so zagledali ogenj, okrog ognja pa tri temne postave. Tiho so se kradli bliže, kajti poročnik Šuman je vsem jakom strogo zabičal, da ne smejo streljati; ni hotel prelivati bratske srbske krvi, čeprav je vedel, da bi ga bili njegovi višji pohvalili, če bi vse hajduke ubil.

Malo čudno se mu je zdelo, da so samo trije pri ognju; saj je vedel, da ima Branković več kot dvajset hajdukov.

V temi so se priplazili čisto do ognja, ne da bi jih Srbi bili opazili.

Šuman je videl tiste tri pri ognju prav od blizu: izmučene, suhe in koščene orjake, ki so nemo sklanjali glave in tiščali premrle noge v ogenj.

Že je hotel skočiti, ko je zagledal nekaj korakov za ognjem še dve temni postavi.

»Tam je Branković!« mu je pokazal vodnik.

Razločil je visokega človeka z dolgo sivo brado. Ves je bil zavit v kožuhe, na glavi je imel ogromno kučmo, ki mu je silila na nos.

Tedaj je Šuman planil pokoncu, zažvižgal, vsi vojaki so planili z njim.

Hajduki so zgrabili za puške in vnel se je boj.

Šuman je šel nad samega Brankovića in ga hotel ujeti. Divje se je branil stari poglavar, z enim strelom je zadel poročnika v ramo in ga lahko ranil. Prilomastili so še trije madžarski vojaki, eden je nameril, da bi ubil Brankovića. Tedaj pa je Šuman zakričal vojaku:

»Proč s puško!«

Videl je, kako je Branković omahnil; krog in krog so mu bili vo-
jaki, ni mu bilo več rešitve. V hipu se mu je v roki zablistalo svetlo bo-
dalo, zamahnil je in še prej, kot ga je Šuman prijel za roko, si je zasadil
bodalo v prsa.

Šuman ga je ujel, da ni padel; raztrgal mu kožuhe s prs, da je
hajduški poglavar tiho zastokal.

Tedaj je Šumana nekaj nevidnega udarilo po glavi, da je ones-
mel in zazijal.

Kaj je bilo to? Ali sanja?

Obrnil se je k vojakom in jim zapovedal, da se spravijo v red.

»Kaprol Peter!« je zaklical. »Ti in Zelenik si pripravita nosilnico!
Vidva ga bosta nosila!«

»Gospod lajtnant! Aladar in njegovi Madžari so vse štiri poklali.«

»Kaj? Vse hajduke? Ali nisem prepovedal —!«

Šuman se je ugriznil v ustnice, da mu je pritekla kri.

»Počakajo naj, ti divjaki!« je mrmral.

Medtem je držal Brankovića v naročju in mu vlival iz svoje ste-
klenice žganje v usta. Z žganjem mu je drgnil čelo in senca in z lastno
sapo grel premrle roke. Rahlo je zaječal ujetnik, Šuman pa mu je zaprl
usta in mu tiho nekaj prigovarjal.

»Naših je osem mrtvih in trije ranjeni«, je poročal Peter.

Šuman je dvignil Brankovića in ga nesel sam do nosilnice.

»Saj ga bom nesel jaz«, je silil Peter.

Vojaki so se čudili, da je poročnik nosil hajduškega poglavarja in
ga položil na nosilnico.

»Čudno lahek je ta Branković«, so se menili.

»Lepo nosita!« je zapovedal Šuman.

»Kje je vodnik?« je vprašal.

»Gospod lajtnant«, se je vzravnal Peter. »Ubil sem ga.«

Šuman je zastrmel.

»Kaj si storil?«

»Ubil, gospod lajtnant. Enega izmed hajdukov je sunil z nožem v
hrbet. Vi ste zapovedali, da smemo hajduke le ujeti, ne pa ubiti. Kaj
se meša izdajalec —.«

»Dobro!«

Tako se godi izdajalcem lastnega naroda, si je mislil Šuman; rekel
tega ni.

Peter in tovariš sta nesla ranjenega poglavarja spredaj; tik ob
nosilnici je šel poročnik in se nagibal nad njo in poslušal, če hajduk še
diha.

»Dobro, da so kožuhi tako debeli. Drugače bi bil prišel nož do
srca,« si je mislil poročnik.

»Najbrž rana ne bo huda; saj mirno spi. Večji je bil strah kot
rana . . .«

Tedaj se je šele spomnil, da je tudi on sam ranjen. Ustavil je četo
in slekel bluzo, da so mu rano izprali. Rana je bila tako lahka, da si jo
je kar z robcem prevezal.

»Jutri mi jo bo zdravnik v mestu malo namazal, pa bo dobro«, se
je nasmejal.

Peter in Zelenik sta zopet dvignila nosilnice, poročnik je šel zraven njiju. Za njimi je korakala četa in nosila na spletenih vejah ranjene in mrtve tovariše, z njimi tudi ubite hajduke.

Navzdol so prišli mnogo prej. Ko so bili že blizu vasi, kjer je prebival Šuman s svojo četo, je poslal vojaka naprej, da pripravi njegovo sobo.

»Povej stari Katici, da pripravi mojo sobo za ranjenega hajduka! Zame naj postelje v podstrešju!«

Stara Katica je bila vdova in je imela lično hišo. Sama je ostala na svetu, moža in štiri sinove so ji ubili Avstrijci.

»Po kaj so prišli Avstrijanci v našo Bosno! Po kaj, po kaj!« je javkala stara Katica in tožila Šumanu. »Moža so mi ubili in vse štiri sinove, čvrste kakor hrast v gori in kakor orle. Bog jih bo kaznoval!« Šumana je imela rada in mu vse postregla.

»Zakaj nas tudi vi Slovenci preganjate? Saj smo ena kri«, je pravila Šumanu.

Šuman ni smel nič reči, samo otožno se je nasmehnil. V srcu mu je bilo bridko, ker je vedel, da ima starka prav.

Katica je sobo pripravljala in ni mogla razumeti, kako da bi Šuman odstopil hajduškemu poglavarju svojo sobo.

»Kri je kri. Mi in Slovenci smo ena kri. Zato je gospon lajtnant dober z ubogim Brankovićem.«

Tedaj je prispel Šuman s svojo četo. Pred hišo je zopet sam dvignil hajduka z nosilnice in ga odnesel v sobo. Čedno je bila napravljena, tako da se je nasmejal in rekel Katici:

»Menda imaš hajduke rajši ko nas!«

»O, tebe imam tudi rada«, je priznala starka.

»Peter, počakaj zunaj!« je rekel Šuman. »Ti, Katica, zapri vrata in dobro poslušaj! Tam ti izročam hajduškega poglavarja. Preglej mu rano na prsih, izperi in obveži mu jo! Strezi mu! Toda molči kakor grob in nikomur nič ne pravi! Rečem ti še enkrat: molči!«

Stopil je k postelji in govoril polglasno, ne kakor da govori z ujetim hajdukom, temveč s kakim kraljevičem; tikal ga je, ker je med Srbi ta lepa navada.

»Lepo si počij! Katica ti bo stregla. Poslal bom tudi takoj po popa Glišića, da ti pregleda rano.«

Šumanu se je zdelo, da je postal hajdukov obraz nemiren, ko je imenoval popa Glišića.

»Ne boj se ga! Star, častitljiv mož je in tako se razume na rane kakor najboljši zdravnik.«

»Poznam ga . . .« je pritrdil hajduk.

»Katica!« je naročil Šuman. »Pripravi tečno večerjo in daj moje vino!«

Ko je Katica odšla, se je obrnil zopet k hajduku.

»Prinesla ti bo večerjo, da se okrepčaš. Potem bom moral odjahati v mesto na komando —.«

»Zakaj?«

»Poročati moram polkovniku.«

»Ne! Ne!«

»Ne morem drugače. Toda ne boj se! Nič hudega ne bo.«

Odšel je in zaklenil sobo. Na dvorišču je čakal Peter.

»Evo ti ključ, Peter! V tvoje varstvo izročam Brankovića. Nikogar ne smeš puščati v sobo razen Katico in popa Glišića. Niti ti ne smeš v sobo. Ali si razumel?«

»Razumel, gospod lajtnant«, je udaril Peter s peto ob peto in salutiral.

Šuman je odšel k četi, da jim da svoja povelja, kako bodo ranjence prepeljali v mesto, mrtve pa drugo jutro pokopali. Tudi svojo rano si je dal bolje zavezati.

Ko mu je vojak sedlal konja, je stopil medtem v hišo. Peter je ravnokar zaklepal vrata za staro Katico, ki je odnašala ostanke večerje iz sobe.

»Katica, prijavi me Brankoviću!« je rekel poročnik.

Katica je dobrodušno pomežiknila, toda tako, da tega Peter ni videl. Peter je vrata odklenil, starka pa je stopila v sobo in glasno rekla:

»Branković! Gospodin lajtnant hoče s teboj govoriti!«

Katica je odšla, za njo je šel tudi Peter, da odredi vojake, ki bodo stražili.

Šuman pa je stopil v sobo, ki je bila jasno razsvetljena; majhna, zamrežena okenca so bila gosto zastarta.

»Dober večer!« je pozdravil. »Pravzaprav je že »dobro jutro!«

Sredi sobe pa je naenkrat obstal. Na postelji ni ležal več stari Branković z dolgo belo brado, temveč mlado dekle, nekoliko blede, z očmi kakor žametna mesečina in z lasmi, bogatimi in temnimi.

Šuman se je ves zavzet zagledal v lepi obraz.

»Bog ti dao dobro jutro!« ga je dekle hvaležno in toplo pogledalo.

(Dalje bo sledilo.)

KADAR BIVAJO SESTRE SKUPAJ.

(Dekliški tabor pri Sv. Marjeti nižje Ptuja 31. julija.)

Nebeško lepa je bila v jutro tistega dne zgodnja zarja; po tej napočil je krasen poletni dan. Farna cerkev sv. Marjete je praznično odeta, v cvetju in zelenju; istotako »Slomškov dom« v bajni lepoti belih klinčkov, vzrastlih na domači gredici, koje so gojile pridne dekliške roke.

V jutranjih urah videl si stopicati po belih cestah preko polja »lūkave dežele« trope mladih bitij. Bila so dekleta — hčere Ptujkega polja, vinorodnih Haloz in Slovenskih goric. Videl si naša kmečka dekleta; izmučene ude in žuljave roke. A danes, zbog tedenskega velikega nabora ni opaziti znaka utrujenosti, tako lahek jim je korak — danes so vsa pomlajena, razživljena. Na belordečih licih cveto rože, ki v nobenem vrtu ni najti lepših; iz jasnih oči seva ljubezen, plamti veselje, preko ustnic plava radosten nasmeh in iz grl doni prelepa narodna pesem, ki izvira in se zopet zlije v srce.

Bog živi! — je donel pozdrav sestre sestrin in mehko stisneta sestrinski roki. Začutila sta v tem trenutku v sebi novih sil, ker sta uverjeni, da nista same, poedine v takem mišljenju, temveč jih je sto in še mnogo več enakih nazorov.

Pozvonilo je v zvoniku k pridigi in sv. maši. Hitele smo v cerkev in ondi prosile Vsemogočnega, naj rosi danes in vselej Njegov blagoslov na nas. Božja beseda iz ust duhovna je kot hladilni balzam prijetno vplivala na zbegano dušo. Ko pa je v sv. daritvi svečenik priklical na oltar večnega Kralja, so vsa srca vzdrljela z iskreno prošnjo: Ti nam kraljuj, Ti vladaj nas vsekdar!

Po sv. opravilu smo zbrane pred cerkvijo krog govorniške tribune k deklškemu zborovanju. »Ti o Marija« je zvonko udarila na ušesa. Sestra sestrin je zaklicala pozdrav: »Prižgimo sveče, zanetimo ogenj, da preženemo mrakove in damo človeškemu rodu ogrevajočega solnca!«

Vrstili so se govorniki, navdušeni, globoko zamišljeni; nehote je moral vsakdo vzdihovati: »Dokler bo mladina hodila enake poti, dotlej se ni nam bati bodočnosti!« Nastopili so govorniki, izkušeni možje, gorko so govorili na srce, tako prepričevalno, morale smo priznati, da res bogastvo najljepše ima mladina v sebi in srečo nosi v svojem rodu in svoji grudi.

Popoldne nas je privabil »Slomškov dom« v svoje okrilje. V lepi društveni dvorani se je vršila dekliska akademija. Tu so pokazala naša dekleta, kaj znajo. V umetno vezani besedi so očrtala pomen dekliske organizacije in njenega dela. V ulogi peric in ženjc so nam predstavile lepoto kmečkega stanu in kmečkega doma; kot planšarice so nas popeljale v nedolžno rajanje planinskih hčera in sinov. V zgodovinski igri »Jeruzalemskih junakinj« so predočile trpljenje ubogih kristjanskih žena in deklet v Ljutomerskih goricah, ki so se kot pravcate junakinje izkazale v boju s krvoločnimi Turki. Kot častilke slovanskih blagovestnikov so se njima častno poklonile v zaključni sliki. — Sv. Ciril in Metod prinesla sta slovanskim pradedom dobroto vseh dobrot — sv. vero, prinesla Boga; tako hočejo novodobni apostoli, slovenska, krščanska dekleta — povsod Boga. Povsod Boga! — zlasti Boga po naših šolah, po naših družinah — ta pesem in ob enem velik klic je zaključila vsednevni dekliski tabor.

Bog živi, dekleta! Program lepega dneva je bil izčrpan — morale smo se posloviti. Težko se človek poslovi od tam, kjer mu ugaja. A vendar, neobotavlja se si še zadnjič podale roko pod utisom lepih doživetij tega dne s trdnim ukrepom: Svečice smo danes prižgale; prižgane svečice naj zanetijo ognja velike ljubezni, da bodo izginili mrakovi sovraštva, prevare, hudobije; naj zasveti na naši zemlji solčno-jasen dan!

Glejte, kako je prijetno, kadar bivajo sestre skupaj! Zatorej: V kolo se vstopimo — pri Slavi prisujemo ljubav si na vekomaj!

Dekle iz ptujske okolice.

Hajdinski fantje in dekleta, ki so igrali »Jeruzalemske junakinje«. (Na sredi pisatelj g. Verbanjšek, na njegovi desni g. prov. Skuhala, na njegovi levi g. kaplan Horvat iz Št. Vida pri Ptujju).

Našega odličnega in neumornega prijatelja, enega najvnetejših narodnih delavcev, kar smo jih Slovenci sploh imeli, veleč. g. Gorniška, župnika pri Sv. Benediktú, so prevzvišeni škof odlikovali in imenovali za svojega duhovnega svétnika. Bog živi gosp. svétnika!

KAKO SMO SLAVILI 50-LETNICO SLOMŠKOVE SMRTI.

(Napisal Janez Grišnikov.)

Mladeniška in Dekliška zveza v Ormožu je priredila Slomškovo slavnost v nedeljo, dne 22. septembra. Slavnostni govor je imel dr. Hohnjec, za govorom so fantje in dekleta predstavljali igro »Tri sestre«. Po igri se je vršila telovadba Orlov. Na to slavnost je nameraval priti tudi dr. Krek, ki pa je bil zadržan radi ravno ta čas zborujočega protialkoholnega kongresa v Salzburgu.

Ta dan so se vršile slične slavnosti tudi na Teharju, pri Celju in v Mozirju. Govorila sta na Teharju domači kaplan Razbornik in mladenka Gajšek. V Mozirju je govoril župnik Lekše iz Luč, ki je v izbranih besedah orisal Slomškovo življenje, očrtal zasluge, katere si je stekel za slovenski narod in povdarjal, da ko bi ljudstvo Slomška prav poznalo, bi 50letnico njegove smrti še bolj slavilo. Fantje in dekleta in društva so prednašali razne Slomškove pesmi.

V četrtek, dne 26. septembra, pa se je vsled ukaza knezoškofa dr. M. Napotnika, drugega naslednika Slomškovega v Mariboru, praznovala 50letnica Slomškove smrti po vsej škofiji.

Lepo je bilo to praznovanje v mariborski stolnici. Slovesno zadušnico je opravil stolni župnik F. Moravec, mrtvaške molitve ob tumbi pa je ob asistenci stolnega kapitlja opravil prevzvišeni nadpastir sam. Zbrani duhovniki s stolnim kapitljem so šli nato skupno na grob A. M. Slomška, kjer je na spominski dan dne 24. septembra bral dr. F. Lukman sv. mašo zadušnico. V stolnem župnišču je govoril g. Moravec zbranim duhovnikom o pomenu dneva ter o delu Slomškovem, zlasti o zaslugah, ki si jih je pridobil za mariborsko dekanijo.

V Celju, kjer je bil Slomšek infuliran opat, je opravil pontifikalni rekviem opat F. Ogradi. Cerkveni govor je imel dr. A. Medved. Navzoča sta bila tudi dva Slomškova učenca, ki sta prešla tudi duhovniško posvečenje od Slomška in sicer opat Ogradi in zlatomašnik M. Koren iz Zalca. Tretji Slomškov učenec iz dekanije, župnik in zlatomašnik J. E. Košar iz Galicije pri Celju, pa vsled bolezni ni mogel priti.

Pomenljiva in nad vse priručna slovesnost pa je bila ta dan v Slomškovi rojstni župniji na Ponkvi za dekanijo Šmarje pri Jelšah. Tam je prihajalo verno ljudstvo s svojimi dušnimi pastirji v procesijah iz raznih sosednih župnij v župnijsko cerkev na Ponkvi. Slovesno zadušnico je opravil dekan Bohanec iz Šmarja, pridigoval pa je rojak župnije Ponkva, župnik Zdolšek od Sv. Stefana. Po cerkveni pobožnosti se je vršila na javnem prostoru sredi vasi »pod orehom« posebna slavnost. Pod tem starim orehom se je vršila pred 115 leti javna skušnja, ki jo je imel takratni kaplan Praznikar kot zasebni učitelj s svojimi učenci. Pri tej skušnji je bil navzoč celjski okrajni glavar in 22 duhovnikov. Tu je dobil 12letni deček Anton Slomšek kot Praznikarjev učenec prvo darilo. Ožji Slomškovi častilci so dali pribiti na ta zgodovinski oreh marmornato ploščo v spomin stoletnice Slomškove skušnje in 50letnice smrti. Pri tej priliki se je odkrila ta plošča. Slavnostni govor je imel g. župnik J. Kalan iz Ljubljane, ki sedaj z vnebo in požrtvovalnostjo pastiruje med rojaki na Westfalskem. Govornik je v vznesenih besedah govoril zbranim množicam pod orehom o Slomškovih naukih in jih v ganljivih besedah navdušil, da hodijo po Slomškovih stopinjah. Govoru so sledile tri deklamacije Slomškovih pesnitev, ki jih je govorila ponikovska mladina. Tamburaški ter mešani in ženski pevski zbor je s proizvajanjem Slomškovih ljubkih pesmic še povzdignil celo slovesnost. Priručne uvodne in sklepne besede pa je govoril dekan Bohanec. (Dalje bo sledilo.)

NEPOZABNEMU KATEHETU V SPOMIN!

»Blagor njim, ki v Gospodu zaspe . . .«

Zamahnila je smrt in pokosila v najlepših letih vzornega duhovnika, vzornega kateheta gosp. Pavla Holcmana, magdalenskega kaplana.

Kdor je videl pred par mesci njegov cvetoči obraz in slišal njegov mogočni, krasni glas izpred oltarja, pač ni slutil, da si ga bo smrt takó kmalu izbrala. Pa Vsemogočni ga je hotel k Sebi in Njegova volja se je zgodila. Težko je postalo pri srcih nam, učencem njegovim, ko smo zvedeli, da ga ni več. Usta, ki so nam govorila prve nauke za življenje in nas učila spoznavati Boga in lepoto sv. vere, so utihnila za vselej; srce, ki je s takó ljubeznijo hrepelno, nas ohraniti dobre, sedaj ne bije več. Solzne so bile naše oči, potrla naša srca, ko smo ga videli mirno ležečega med cvetjem duhtečih rož, in ko smo ga v veličastnem sprevodu spremljali v prezgodnji grob.

A zakaj bi se solzili, zakaj žalovali! Saj on živi pri Njem, ki je rekel: Kdor meni služi, naj hodi za menoj, in kjer sem jaz, tam bo tudi služabnik moj!

Dragi, nepozabni nam gospod katehet! Ob svežem grobu Vam kličemo Vaši bivši učenci: Za vse, kar ste nam z Vašimi nauki in zgledi dobrega storili, naj Vam ljubi Jezus bogato poplača! Mi pa se hočemo po Vaših naukih ravnati, spomin na Vas pa bo ostal v naših srcih večen! Na svidenje nad zvezdami!

Vaš bivši učenec.

MARIJINA BOŽJA POT NA SLADKI GORI.

Prvotna cerkev je bila posvečena sv. Marjeti. L. 1741. se je tu ustanovila bratovščina Brezmadežnega spočetja. Od tega časa je prihajalo tu sem toliko romarjev s Koroškega, Ogrskega, Slovaškega in

Kranjskega, da je bilo tu nekaj časa poleg farne duhovščine v Lembergu nastavljeno pet duhovnikov, ki so romarjem stregli v dušnih zadevah. Zdaj še prihajajo poleg procesij iz Slovenskih goric, velike procesije iz Prekmurja in Medžimurja. — Martin Čakš.

DOMAČA LEKARNA.

(Doktor Fr. Jankovič v Mariboru.)

Premnogokrat sem doživel, da sem bil poklican k otroku, ki je bil popolnoma otekel, v obraz zabuhel, očitno po vsem truplu z vodo podplut. Prestrašena mati mi je pripovedovala, da je bilo дете nekaj dni bolano, pozneje se je po vsem životu olupilo in sedaj je nenadoma postalo tako. Dete je imelo škrlatico, pa kakor se žalibože pogosto pripeti, se domači za bolnega otroka niso dosti zmenili, zdravnika niso poklicali, ugibali na »gliste« in pustili včasih, da je dete hodilo in se niti ni v postelj vleglo. Vznemirilo jih je šele sedaj, ko je dete postalo tako »čudno zabuhlo in oteklo«. Pri otroku so se vnele v tretjem ali četrtem tednu po škrlatici obisti in razvila se je bolezen, ki se mogoče še popravi, ali preide v kronično hiranje ali pa dete podleže težki okužitvi. Zato smatram, da ustrezem našim materam, če jim razložim, po čem utegnejo same ugotoviti, da je njihov ljubljeneček zbolel na silno nevarni škrlatici.

V tem oziru je važno, da ločimo veliko manj nevarne ošpice ali doberce od skrajno opasne škarlaticе. Tudi ošpice so v nekaterih letih, če nastopajo posebno zločesto, nevarne za življenje, ker se v taci h epidemijah pridruži ošpicam prav pogostokrat smrtonosno pljučno vnetje.

Ošpice spoznamo: prvič na kožnem izpuščaju, ki je svetlordeče barve in se razprostira prav po cel em truplu, drugič, da se bolezen začneja z nahodom, kihanjem in hudim lajajočim kašljem in tretjič, da skoro vedno nastopi tudi katar v očesu z rdečo veznico in solzenjem, na kar je treba posebno opozarjati. Povrh se pri ošpicah razvija povečana temperatura (vročina) le počasi in navadno ne doseže tiste višočine kot pri škrlatici.

Če se vročina nenadoma razvije, takoj doseže visoke stopinje, če dete kozla, prične težko požirati, toži o bolečinah v vratu, pordeči po cel em truplo, izvzemši okolice ust, pod nosom in po bradi, ki ostane blede, je opravičen sum, da je nastopila škrlatica. To velja vsaj v večini slučajev, so pa tudi slučaji, v katerih se ne pojavi rdeči izpuščaj, pa kljub temu pretijo vse iste nevarnosti za življenje, (posledice angine in vnetje obisti) kot pri navadni škrlatici. Vsled tega je prva in najimenitnejša dolžnost, pri vsakem sumu na škarlatico, da se takoj pokliče zdravnika, ki mora otroka osamiti ali pa odredi, da se otroka prepelje na infekcijski oddelek bolnice.

Da bo slika gotova, pa moramo opozoriti, da je še ena bolezen, ki skoro tako izgleda kot škarlatica, je tudi nalezljiva, je tudi združena z višjo temperaturo, a je v svojem poteku brez vsake nevarnosti, tako z zvane rdečke. Pri tej bolezni otroci ne kozlajo, vročina ne presega 39°, trpi le par dni, ni nevarna in ne zapusti nobenih posledic. Značilno za njo je, da se zadi in po straneh vrata zamorejo otipati kot proso velike, pa tudi malo večje zatekle žlezice v velikem številu, ki se včasih tudi v dimlah in pod pazduho nahajajo in so na pritisk le malo občutljive.

Če se tedaj pri otroku pojavi z višjo temperaturo izpuščaj, posebno pa, če se sumi škarlatica, mora mati otroka položiti v postelj, skrbeti, da dobi bolnik samo neslano hrano, ker se s tem zamore za braniti eventuelno poznejše vnetje obisti. Radi visoke vročine se najbolje priporoča, da se bolnika dnevno dvakrat skoplje. Čim višja je vročina, tem hladnejša naj bo voda. Kopati se sme bolnik le 5—8 minut, na kar se truplo suho obriblje in s svinjsko, neslano mastjo vriblje po cel em truplu. V bolniški sobi bi morala okna biti pokrita z rdečimi zavesami, da vlada v sobi rdeča svetloba, kar blagodejno vpliva na vse tri opisane bolezni. Radi nevarnosti razširjenja bolezni in prenašanja na sosedne otroke, pa je na vsak način absolutno potrebno, kar še enkrat naglašam, da se pokliče zdravnik, ki ukaže vse potrebno za bolnika in okolico. Razen kopeli in že povedanih splošnih navodil pri teh otročjih boleznih, domačih zdravil ne poznamo mnogo. Slavnoznan župnik Kneipp priporoča pri visoki vročini pri škrlatici in davici po dvakrat 2 čajne žličke olivnega olja. Poprej so dajali v škrlatici borago ali burazo ali lisičino (Boretsch) v obliki čaja, in sicer se skuha 5—8 gramov cvetja ali 20—25 gramov listja na pol litra vode. Daje se dnevno samo 1 šalco tega čaja, ker lisičina omejuje vnetje, goni na

vodo in splošno dobro upliva. Proti škrlatici se je dajal tudi čaj od škoroceljna ali rmana (*Achillea millefol*) dnevno po 2 male čašice čaja (20 gramov listja na četrt litra vode). Pri ošpicah se priporoča, dajati čaj od slezenovca (*Malva silvestris*) 6—12 gramov cvetja ali 10—15 gramov listja na pol litra vode in končno po priporočilu Dr. Stägerja v Bernu čaj od medvejke ali oslada (*Spiraea ulmaria*). Rabijo se korenine, perje in cvetje, 10—15 gramov na 1 liter vode, 1—2 žlici dnevno.

Ve te čaje dajamo lahko otrokom do prihoda zdravnika, da se vsaj nekaj zgodi, kar ima namen, bolezen olajšati in zabraniti po-
hujšanje.

MLADA GOSPODINJA.

Kako napravimo domači sir. V nekaterih krajih, pa tudi v gotovem letnem času ne moremo vnovčiti mleka. V tem slučaju delajmo sir, ki nam dobro služi v domačem gospodinjstvu, zlasti kot pribojšek delavcem ob času težkega dela. 10—14 l mleka segrejemo na 28°C. Vzamemo lahko polovico večernega in polovico jutranjega mleka. Ako imamo samo sveže pomolženo mleko, mu moramo dodati, preden ga zasirimo, nekoliko kislega mleka, drugače se ne zasiri dobro. 4—5 noževih konic sirišča v prahu, dobimo ga v drogeriji, razmešamo v pol kozarca vode. Tudi malo soli pridenemo. To vlijemo med krepkim mešanjem v ogreto mleko in pustimo pokrito posodo na gorkem, najboljšje v kuhinji, da se v miru zasiri. Navadno se zasiri v teku pol ure. Ako nam ne ostane na prstu, ki smo ga vtaknili v mleko, mlečnih drobcev in se lepo cepi, je mleko dovolj strjeno. Sedaj ga razrežemo v par cm velike štiriogelnike, pustimo par minut, da izstopi sirotka, nakar pričnemo z drobljenjem. V to nam služi tanek lesen meč, ki si ga lahko sami napravimo. Za drobljenje se radi poslužujemo žvrklja iz obeljenih smrekovih rogovič. Mešanje moramo vršiti zelo previdno, da ne dobimo preveč sirnega prahu in med kratkimi presledki, dokler ni ves drobljenec enakomerne fizičlove debelosti. Nato ga dogrejemo na 30—32°C med nepretrganim mešanjem in nadaljujemo mešanje še po dogretju nekaj minut, nakar pustimo, da se vsede drobljenec na dno. Sedaj sirotko odlijemo, sirno kepo pa stresemo v oblikovalo, pregrnjeno z redkotkanim hodnim platnom. Paziti moramo, da je sirnina enakomerno razravnana. Ob straneh potlačimo, da dobimo lepo obliko, in zagrnimo s konci prta. Delati moramo naglo, dokler je sirnina gorka, sicer se nerada sprime. Črez pol ure sir obrnemo, ne da bi spremenili prt. Pač pa ga sedaj previjemo in obračamo v polurnih presledkih 4—5krat. Tudi ga nekoliko obtežimo. Črez noč pustimo sir brez prta v oblikovalu, drugo jutro ga solimo. Sol natresemo na površino in obdrgnemo stranice. Ko se raztopi, jo razmažemo. Tako ga solimo redno 4—5 dni. Prve dni ga pustimo v gorkem prostoru, da vzhaja, pri čemer se mu stranice nekoliko izbočijo. Nato ga denemo v hladen, temen, zračen kraj, ki pa ne sme biti presuh. Nadaljnja oskrba med zorenjem obstoji v vsakdanjem umivanju s slano vodo in v obračanju. V 5—6 tednih je dober za uživanje. Če bi se hotel preveč izsušiti, ga moramo pokriti z debelo, v slani vodi namočeno vrečevino.

10. oktobra je obletnica koroškega plebiscita. Spomnimo se na brate in sestre na Koroškem!

KAJ NAM PIŠE ŽENA IN MATI.

Ali je povsod »Naš dom« tako dobrodošel? Upam da. Ne morem si misliti lepšega branja in bolj koristnih naukov kot jih ima »Naš dom«. Vreden je, da ga shranimo! V vse krščanske hiše naj pride »Naš dom«, v kmetske in mestne, gosposke in preproste. V dobrih krščanskih družinah je sploh navada, da se dobre reči berejo glasno vpricho vseh. Ob zimskih večerih, ob nedeljah popoldan ali kadar koli se dobi kak primeren čas. Ne da bi se skazovala in hvalila, moram priznati, da vkljub obilega posla, ki ga imam kot žena in mati, ga vedno slastno preberem na glas po dvakrat ali trikrat. Moje največje veselje in moj največji prijatelj je »Naš dom«. Jaz si shranjujem vse zvezke in jih dam vezati, zlata vredna bo potem taka knjiga. Tudi naročnikov za drugo leto sem nekaj pridobila, namreč ker sem jim posojevala »Naš dom«. Toliko za danes, pa še v drugič kaj več, ako bodo moje vrstice zagledale beli dan. Pa se bojim, da ne bodo, ker meni bolj pristojna v roko motika in kuharica kot pa pero. — Kristinki Mačkovšek izrekam najlepšo zahvalo za pozdrave. Živela, draga prijateljica! — Vanovšek Angela, Celje.

ZANKE IN UGANKE.

(Urejuje France Modrinjak, bogoslovec, Maribor.)

1. ŠALJIVKE.

(Martin Spolenak, Repno.)

Za kaj drži strežnik pri povzdigovanju mašni plašč? — Kdaj jemo fižol? — Zakaj so ribe mutaste? — Katera je največja voda na svetu? — Kdo je Bogu služil, nič zagrešil, a v nebesa ni prišel?

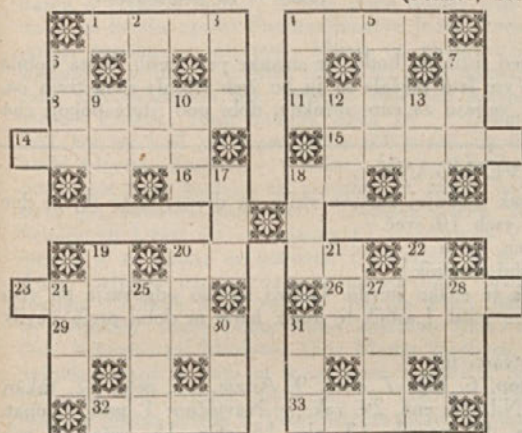
2. ŠTEVILNICA.

(Jožef Novak, Banovci.)

5I — 8I — 7III — 5I — 3III — 4IV — 1III — 1IV — 3I — 5II — 1II — 1III — 4I — 2I — 8I — 8IV

3. KRIZANKA.

(France, Središče.)

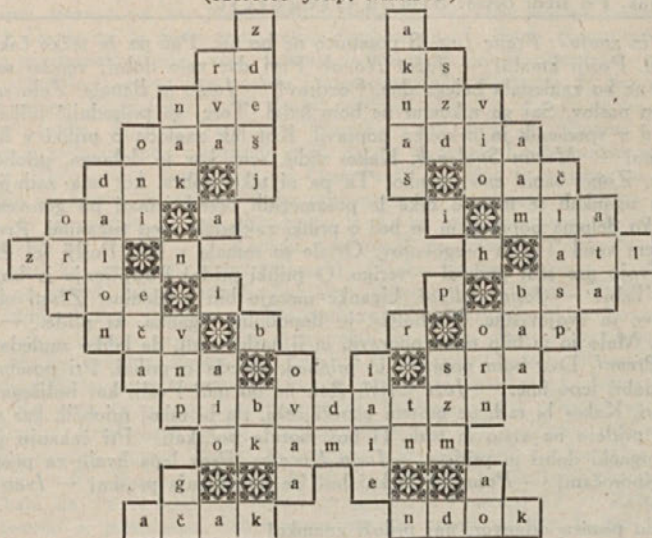

Vodoravno: 1. sorodnik; 4. naselbina; 8. skrbi za red; 11. rokodelec; 14. ravnina; 15. svetopisemska oseba; 16. žensko krstno ime; 20. umetnina; 23. rudnina; 26. neumnež; 29. kar je usojeno; 31. svetopisemska oseba; 32. reka v Sloveniji; 33. nočna ptica.

Navpično: 2. žensko krstno ime; 3. del cerkve; 4. pijača; 5. rudnina; 6. prvo plačilo; 7. član družine; 9. prva žena; 10. žensko krstno ime; 12. žuželka; 13. pozdrav; 17. športni izraz; 18. vodna smer; 19. kurivo; 20. zrel cvet; 21. svetopisemski naziv za očeta; 22. pesemska oblika; 24. pijača; 25. vek; 27. svetopisemska oseba; 28. isto kot 6.; 30. turški častni naslov; 31. del glave.

4. KELIH.

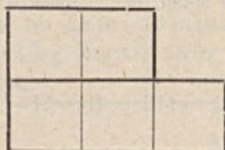
(Korošec Josip, Maribor.)

5. ZANIMIV RAČUN.
(Čilka Kok, Šmartno v Rožni dolini.)

Jakec pravi Mihecu: »Jaz sem danes dvakrat toliko star, kot si bil Ti takrat, ko sem bil jaz toliko star, kot si Ti danes. Takrat pa, ko boš ti star toliko, kot sem jaz danes, bova oba skupaj stara 126 let.« — Koliko je star Jakec in koliko Mihec?

6. KVADRATI.
(Školnik, Kurja vas.)

Tukaj imaš pet kvadratov; odvezami tri stranice tako, da ostanejo še trije celi kvadrati.

Rešitve pošljite do 12. oktobra. — Izmed tistih, ki bodo vse uganke prav rešili, bosta dobila tista dva vsak dve knjigi, ki sta naročnino za vse leto plačala in ju bo žreb izbral; eden tistih pa, ki so rešili vsaj štiri uganke pravilno (šaljivke veljajo za eno uganko), dobi pod istimi pogoji eno knjigo.

7. POSETNICA.
(Barika Moravec, Velika Nedelja.)

KATRICA KAJŽELAN

GORIŠKO.

Kaj je ta gospodična?

REŠITVE UGANK.

Šaljivke: Vino ne raste nikjer, ampak grozdje; zastave visijo za droge; ki so rojeni dne 2. januarja; neprišitega (odtrganega); ostane vseh 10 sveč.

Veriga: Pero, roka, kava, vada, dama, maša.

Posetnica: Mož je po poklicu poštni uradnik.

Čudna tomb. karta: Številki in črk je enako število. Gotovi številki odgovarja po vrsti gotova črka: 16 = p, 17 = r, 21 = v, 9 = i itd. Lastnik te tomb. karte ni dobil prvih številk »Našega doma«.

Kako je ime? »Naš dom« ime je stvarci tej.

Križanka: Vodoravno: 1. gos, 2. top, 6. kap, 7. dom, 9. Adam, 11. peta, 12. tiskar, 14. skovir, 17. jata, 19. kapa, 21. Eva, 22. Nil, 23. ena, 24. rak. — Navpično: 1. gad, 2. opat, 4. oder, 5. pot, 6. kad, 8. mak, 10. Micika, 11. paznik, 13. oje, 15. stan, 15. rana, 16 val, 18. ave, 20. pik.

Spomenik. S, ris, bomba, krona, lonec, megla, Jurij, mreža, legar, grozd, Koran, večer, milijon, ponočnjak. Po sredi bereš: Simon Gregorčič.

»V trudu in znoju«: Franc Jug: S posetnico ne bo nič. Pač pa že težko čakam novih ugank, ki si jih obljudil. Pošlji kmalu! — Jožef Novak. Prvi dve zelo dobri; vendar sem prvo nekoliko popravil. Tretja ne bo zagledala belega dne. Pozdrav! — Joško iz Banata. Zelo rad bi vedel Tvoj pravi in natančen naslov. Saj ga nikomur ne bom izdal. Torej ga prihodnjič pričakujem. Nagrobni križ sem prekrstil in spomenik in nekoliko popravil. Kot tak zagleda o priliki v listu beli dan. Le potrpljenja prosim! — Martin Spolenak. Kakor vidiš, sem, kar je dobrega, priobčil. Pošlji še! — Barika Moravec. Zopet samo eno uganko! Ta pa ni tako dobra, kot ona zadnjič, ki je danes v listu. Pri takih ugankah se morajo črke iz posameznih besed jemati po gotovem redu. V tem smislu sem uganko deloma popravil in jo boš o priliki zagledala med tiskanimi. Živela! — Karolina Sotošek. Zelo sem vesel Tvojih pregovorov. Ostale so romale v koš. Pošlji še! Živijo! — France Vaupotič. — Tvoje uro sem prelevil v verigo. O priliki pride! Potrpljenje je božja mast... Pozdrav očetu in Tebi! — Josip Šuligoj. Uganke morajo biti originalne. Zlasti oblike križank naj bodo vedno nove in svojevrstne. Najboljša je dopolnilna uganka, ki pride. — Fani Močivnik. Druga je dobra. Malo jo je bilo treba popraviti in ji naslov dati, da lahko zagleda beli dan. Zglasi se še! — Ivan Premrl. Dve bom popravil in priobčil, seveda o priliki. Pri posetnicah pa je treba zelo paziti, da dobiš lepo ime. — Jože Cvihl. Žal, ne bo nič! Pošlji kaj boljšega. Ne obupaj! — Terezinka Blagus. Kakor bi rad, ne morem ustreči želji, da bi takoj priobčil, kar si poslala. Veliko jih še čaka, da pridejo na vrsto in tudi Ti boš morala počakati. Pri čakanju pa Te naj tolaži dejstvo, da sta uganki dobri in prideta. — Josip Korošec. Prav lepa hvala za prispevke. Večina je dobrih. Se še priporočam! — Posavski. Nekaj bo! Le potrpljenja prosim! — Ivan Trobej. Uganka dobra. Pošlji še!

Če želi kdo pismen odgovor, naj priloži znamko!

Kako so reševali naši ugankarji? (Številke v oklepajih poleg imen rešilcev povedo, koliko agank je posameznik rešil pravilno.) Bralno društvo Sv. Križ pri Ljutomeru (7); Marija Žičkar, Dol. Leskovec — Rajhenburg (5 — Hvala za pozdrave!); Lojzika Repič, Kutinci — Sv. Jurij ob Ščavnici (7 — Kaj pa, če bi malo poagitala, da bi nas bilo še več v tem kotičku!); Franc Jug, Blanca (4 — Glej, da prihodnjič rešiš vse!); Jožef Novak, Banovci — Sv. Križ pri Ljutomeru (7 — Pozdravljen!); Joško iz Banata (7 — Fant iz Vitanja! Joško Te pozdravlja iz Banata in je mnenja, da nisi več hud nanj, ker Te je malo podregal. Če pa si še jezen, pusti jezo, ker škoduje! — Sedaj pa nekaj vsem! Vsi veste, da je Joško dobil zadnjič pri »Klobuku gospoda župnika« nagrado 50 Din. On pa je to nagrado dal za sklad »Našega doma« in pa za povzdigo škofa Slomškega blaženim. Posnemanja vredno! Joškotu pa najprisrčnejša zahvala!); Martin Spolenak, Repno — Sv. Jurij ob južni žel. (6); Barika Moravec, Velika Nedelja (7 — Kadar bo zopet kaj sličnega, kot je bilo sedenje na mravljšču, me radiobrzojavno obvesti, da pridem pogledat ta špas. Radoveden pa človek ni dolgo in tako je tudi mene radovednost zapustila. Če pa je gdč. Frida še radovedna, naj pač poskusi, jaz ne vem za drugo zdravilo. Živijo!); Karolina Sotošek, Dovško — Rajhenburg (6 — Navdušena si, a glej, da si kmalu naročiš »Naš dom« in ga skušaš spraviti v vsako našo hišo po celi rajhenburški okolici! Saj že nekaj zvoni po Rajhenburgu o »Našem domu«. Morda pride odmev tega zvona potem Tebe do našega upravnika. Glej, da se to kmalu zgodi! Pozdravljena!); Jožef Koren, Morje — Račje-Fram (7 — Tvoji želji je, upam, popolnoma ustreženo. Hvala za pozdrave!); France Vaupotič, Ormož (5 — Le pridno študiraj in se bavi z dobrim čtivom ter rešuj aganke ob nedeljah in praznikih, ko imaš več prostega časa. Ob delavnikih trdo kmetско delo, ob praznikih pa »uma vtili meč«! O, to se zelo lepo ujema! Živel!); Josip Šuligoj, Bača (4 — Drugič pravilno frankiraj pismo, da ne bo upravniki hud, ker mora ob prevzemu pisma seči v žep, da določa poštino.); Fani Močivnik, Sevnica (2); Neža Horvat, Zagorci — Juršinci (4 — Ako hočeš imeti besedilo omenjene pesmi, se obrni na domačega č. g. kaplana ali organista in dobila boš.); č. g. Andrej Tumpej, Bitolj (7 — Obilo sreče pri zbiranju knjižnice!); Dekliška zveza, Križevci pri Ljutomeru (7); Ladislav Pušlec, Selnica ob Dravi (7); Celjanka (7 — Angela Vanovškova! S Celjanko sta baje iz istega predmestja, a se osebno ne poznata. Predstavi se in poročajta! — List bo prihajal na naslov gdč. Tilke. Celjanke pa ne izdam za nobeno ceno. Živijo!); Anton Bosilj, Zavrcé (1 — Obiska se že veselim. Le pridi in se zglesi!); Micika Pilaj, Murski Zasad — Slatina Radenci (7 — Srečno je priromalo Tvoje pismo mimo koševnega žrela. Ali si vesela? Hvala za pozdrave!); Katarina Čeh, Krčevina pri Mariboru (5); Marija Jaušovec, Videm — Sv. Jurij ob Ščavnici (7 — Šaljivke najbolj bistrijo in zato se le sprijazni z njimi.); Micika Teichmeister, Proseniško — Sv. Jurij ob južni žel. (4); Anton Slodnjak, Sv. Lovrenc v Slov. gor. (7 — Da sem Ti zadnjič ime ponaredil, je glavna krivda v Tvoji netočni pisavi. Pa upam, da se mi več kaj takega ne primeri. Poročaj pa mi, če si prejel nagrado, ki sem jo zadnjič odposlal na Tvoj (ponarejen) naslov! Pozdravljen!); Ivan Premerl, Nova cerkev pri Celju (7); A. Kosi, Ključarovci — Križevci pri Ljutomeru (7 — Veseli me, da si se lotil uganke.); Ivan Trobej, Pameče (7 — Take packe so mi dobrodošle!); Kristina Mačkošek, Brezno pri Sv. Jederti nad Laškim (7 — Tebe sem pa prekrstil. Ali si se zelo jezila radi tega? Da še mi le glavo imaš celo! Pozdravljena!); Frida Praprotnik, Velika Nedelja (7 — Hvala za pozdrave!); Jože Cvikel, Trčova — Sv. Peter pri Mariboru (4 — Dolgo si reševal. Celo luč Ti je ugasnila. Gotovo si v sorodu s svetopisemskimi devicami, ki jim je olja zmanjkalo, ko so šle čakati ženina. Kaj? Glej, da si drugič priskrbiš več olja, da Ti ne bo prej luč ugasnila, ko boš rešil vse aganke. Živel!); Terezinka, Blaguš — Sv. Jurij ob Ščavnici (7 — Tudi Ti si dobila pogum in se prikazal med ugankarji. Veš, da me to veseli. Le pogumno naprej! Bog živi!); Micika Fistrovič, Plešivica — Ivajnkovci pri Ormožu (7 — Res je prijetno na deželi. Jaz se že tri mesece mudim na kmetih in večkrat Tebe posnemam ter se vležem v hladno senco. Ali je prijetno? Seveda, to se stori le, če ima človek čas in Ti ga imaš res menda le ob nedeljah. Ali že zelo kličejo klopotci na trgatev? — Zadnjič sem hodil po Plešivici. Žal, da Te ni bilo doma. Gotovo so Ti mati kaj povedali. Pozdravljena!); Minka Lovrec, Preseka — Središče ob Dravi (4 — Tebe bi pa mogel osebno poznati. Saj nisva daleč narazen doma. Živela!); Korošec Josip, Maribor (7); Minka Bitanc, Senovo — Rajhenburg (7 — Ugank mi ne bo tako kmalu zmanjkalo. Upam pa, da v bodoče pride »Naš dom« vsak mesec na obisk. Napredovala si pa precej.); Miha Kamplet Sladka gora — Šmarje pri Jelšah (7); Marija Orešnik, Slovenjgradec (7 — Danes pa pozdravlja Micika samo ugankarice, ker je zadnjič le ugankarje.); Mara Špan, Planina pri Sevnici (7 — Ne vem, če nisem danes ponaredil Tvojega imena. Drugič se podpiši bolj razločno!); Jože Krajnc, Črmljenšak — Sv. Rupert v Slov. gor. (7 — Zakaj neki se me takoj bojiš? Saj nisem vendar strašilo, ampak človek, ki se da z njim pomeniti. Le korajžno naprej!); Jožef Petrovič, Pohorje — Sv. Barbara v Halozah (6 — Ali sem Te že kdaj okregal? Menda ne. In ni se Ti treba bati, da Te bi kdaj. Le redno se zglašuj!); Posavski (7 — Želel bi, da si izbereš drugo ime. »Posavski je presplošno. Svoje pravo ime pa pripiši vsikdar, le bolj razločno, kakor si

storil danes. Velja?!); Martin Munda, Frankovci pri Ormožu (6 — Ali se poznavata?); Roštohar, Litiija (7 — Takih ugankarjev sem pa res vesel. Živijo!); Tončka iz Poljčan (7 — Mesec dni si spala? Joj! V Indijo pa ne potrebuješ samo potnega lista, ampak še marsikaj drugega. Če boš pridna, morda še kedaj za vse izveš.); Marija Murko, Maribor (7 — Kakšen pa je Abraham? Sem zelo radoveden. Ali smem upati, da kedaj izvem? Pozdravi!); Mežiški (7 — Morda si poiščeš lepše ime?); Marija Grešak, Brezno — Sv. Jedert nad Laškim (4 — Hvala za pozdrave!); Skale Marija, Celje (7 — Vsakega sotrudnika sem vesel. Zato le pošlji, a pazi, da pošlješ nekaj popolnoma novega!); Katoliško izobraževalno društvo, Križe na Gorenjskem (7); Jožef Čuš, Gabernik — Juršinci (7 — Ako bi rešitve, kot so Tvoje, metal v koš, bi pač ostal koš prazen.); Alojzija Mlinarič, Mici Pepelnak, Pepka Narat, Naraple — Ptujška gora (2 — Ali smem upati, da bo prihodnjič več?); Julka iz Poljčan (7 — Duhovito razmotrivaš in študiraš ugankarske skrivnosti. Toda na uho Ti povem, da so še nekateri ugankarji bolj »pametni« — da rabim Tvoj izraz. Živela!); Franjo Tajnšek, St. Andraž pri Velenju (7); Angela od Sv. Benedikta (4 — Pozna si, a še je šlo); Tončka Tratnik, Rožički vrh — Sv. Jurij ob Ščavnici (7); č. g. Franc Lovrenko, Sv. Marjeta pri Moškanjcih (6); Pavel Jankovič, Studenec (4); Minka Erjavec, Majšperg (2); Angela Vanošek, Celje (3).

Nagrada so dobili: č. g. Andrej Tumpej, Bitolj; Julka iz Poljčan; Jožef Novak, Banovci; Marija Žičkar, Dol. Leskovec — Rajhenburg; Jožef Petrovič, Pohorje — Sv. Barbara v Haložah

KNJIŽEVNOST.

Rožice sv. Frančiška. Poslovenil in uvod napisal dr. Alojzij Res. Čudovita knjiga »I Fioretti di San Francesco — Rožice sv. Frančiška«. Tako preprosta, kakor je bil Frančišek sam, in tako globoka, kakor je bila duša Frančiškova, tako polna duha božjega, kakor ga je bilo polno Frančiškovo srce. Prevedena je pač v vse evropske jezike, navadno po večkrat. Pri nas so bile te dehteče rožice prvič presajene na naša tla v Skrabčevem »Cvetju z vrtov sv. Frančiška« (samo drugačno ime za »Rožice sv. Frančiška«). Zdaj smo jih dobili v lepi knjigi in zelo posrečenem prevodu. Prevajalec dr. Res se je res trudil, da bi pridržal prvotno preprostost, obenem pa vendar podal ves poetični duh teh rožic. Ne morem si kaj, a vsaj meni — morda tudi drugim — se zdi, kadar berem »Rožice« v kateremkoli jeziku, kakor bi gledal v sam paradiž Adamov pred grehom ali bi zrl vsaj skozi ključavnico v sam raj nebeski: tako je tukaj vse polno Boga in polno navinosti, nedolžnosti in otroške sreče človeka pred prvim grehom. Zato se res iz srca veselim, da smo dobili to knjigo v tako lepem slovenskem prevodu in jo vsem prav toplo priporočam. Tudi cena ni pretirana, menda bo 54 Din. Tiskalo jo je »Katoliško tiskovno društvo« v Gorici, na prodaj je pa seveda tudi v naših knjigarnah. — Ksaver Meško.

Urednikova pošta: Fant iz Vitanja: Prijatelji smo si, kaj ne? Če bom ulovil malo časa, Vam bom odpisal. Živel! — Fr. Tanjšek, St. Andraž: Prisrčna hvala za spomin z Uršlje gore! — Neta: Iskreno sočustvujem! — Dekle iz ptujske okolice: Torej na svidenje? — Urška Mandelc in Joško iz Banata sta svoji nagradi po 50.— Din podarila N. d. in Slomškovi posvetitvi. Bog povrni!

Laporje. »Naš dom« je res postal pravo glasilo fantovskih in dekliskih src. Kako zanimivo je, čitati mlada pisma, v katerih se naša slovenska mladina med seboj bodri in dviga k delu za izobrazbo naših fantov in deklet! Iz mnogih krajev se oglašajo fantje in dekleta, tudi iz tujine, kjer jim je »Naš dom« ljubi prijatelj iz domačega kraja. To je znamenje, da še niso popolnoma pozabili na svoj dom in na rodno grudo. Ti, bratec Joško iz Banata, si pa tudi nas Laporčane spravil nekoliko v sramoto, ko si pisal, da so slovenjebistriški fantje prav zaspani, ker se nobeden ne oglasi. Kajti tudi od nas se še nobeden ni oglašil. Jaz sem se že večkrat namenil pisati in včasih že tudi kaj napisal, ali vselej mi je zmanjkalo poguma. Zelo se bojim urednikovega koša, v katerem bodo najbrž tudi te moje vrstice dobile prostor. Toda naj povem, kako je kaj pri nas. Zelo pogrešamo »Orla«. Tukaj je mnogo prav postavnih fantov, ki bi bili navdušeni Orlu. Zabavamo se pa s petjem in tamburaško godbo. Nekateri se učijo godbe na pihala. Kako lepo bi bilo, ko bi se mogli učiti tudi telovadbe! Sedaj h koncu pa srčen pozdrav Tebi, dragi fant iz Banata, in vsem, ki se zanimajo za »Naš dom« — od laporskega fanta.

Pameče. Akoravno mi je roka od dela okorna, bi vendar rad izrazil veselje o N. d. Kakor krasi vsak dom lep vrt, tako upam, bo N. d. okinčan prihodnje leto z mnogimi novimi naročniki, ki bodo zmiraj kaj dopisovali in se tako nepoznani pogovarjali med seboj. Kako je pač veselo v našem domu, ki je poln poučljivih pisem, veselih ugank in tudi povest je bila jako pomenljiva! Zal, da je v naši prijazni vasici tako malo naročnikov. Zganite se in si naročite Naš dom! — Ivan Trobej od Sv. Ane.

MLADA PISMA.

Libeliče. Marsikateri mi je rekel, da ga veseli, da dopisujem iz Libelič. Res je, da je vse nrtvo tu v tem kraju, nasprotno je pa še preživo za posvetnost in nekrščansko življenje. Tukaj je bilo že nekdanj bralno društvo, ali vsled omahljivosti fantov in deklet je oslabilo, nakar ga je prevzelo gasilno društvo. Sicer ni slabo, če je le v rokah mož, ki so hvalevredni. Saj tudi gasilno društvo ni za kako brezkoristnost. Saj je koristno, in zato mora vsak, kolikor mu razmere dopuščajo, pomagati, kajti vsak, kateri je član, mora iti na pomoč v vsaki sili in mora življenje zastaviti v nevarnost. Zaveda naj se pa tudi vsak krščanski Slovenec, da je potrebno tudi društvo katoliške prosvetne izobraženosti. Marsikateri bo rekel, ali je treba tega društva, to je le za mestne, za kmete ni. Kmeti in sploh vsi stariši poglejte vašo mladino, jo vzgajate v mehkužnosti, jim dopuščate na plesišča in grešno znanje, a do poštenega društva pa zabavljate. Vam staršem se upira mladina in če kdo kaj svetuje za vašo korist, imate še jezo nad njim. Fantje in dekleta, na plan prosvete hitite! Pojdimo skupno v boj proti razuzdanosti in pod geslo: v slogi je moč. Kadar gremo po Libeličah, v resnici človek ne ve, ali je v vasi ali v mestu. Kakor se nosijo tukaj dekleta, je že res prav čudno, seveda samo zato, da bi se bolj dopadle fantom. Seveda lases pristrižene, ali jih ni škoda, ali Vas ni sram?! Kratka krila ter kažejo tiste gole vratove, kakor da bi kdo drug ne imel vratu, še čuda, da katera je krofasta, da si radi lepšega ne odreže. Namesto da bi šla na ples, si raje s tistim denarjem kupi malo več blaga, da boš imela dostojno dolgo perilo in da si boš pokrila krof na vratu in gole bodelne ter lakti. Fantje, za vas je taisto, če že ravno ne nosimo kratkih kril, imamo pa druge napake. Pustimo zabave, pustimo grešna znanja! Fantje in dekleta, posebno tukaj, ki smo ob avstrijski meji, je potrebno, da si prizadevamo ustanoviti društvo. Pokažimo bratom Korošcem onkraj meje, da smo in hočemo biti dobri Slovenci. Vabimo tudi naše brate onkraj meje v naša okrožja in pomagajmo jim ustanovljati slovenska društva, ki naj bodo nam in onim skupna ognjišča ene družine, in naj pridejo pod slovensko zastavo. Tedaj se veselite dopisov od Libelič v »Našem domu«, kadar bode tako, kakor je naša dolžnost. Oprostijo naj pa nam tudi naš č. g. župnik, da jih kličemo, naj nam priskočijo na pomoč z različnimi govori in sestanki do ustanovitve kakega društva prosvete. Bog živi vse Libeličane in č. g. župnika! — Fant iz Spodnjih Gorč. (Pozdravim Ivan Trobeja ter Franc Repnika iz Pameč!)

Ledina pri Sevnici. »Naš dom« je zelo zanimiv in poučen. Ima vsevrstne članke. Tudi po vest »Klobuk gospoda župnika« je bila izvrstna. Škoda, da jo je že konec. Vaš list beremo radi vsi, mladi in stari, komaj že pričakujemo naslednje številke. Le samo škoda, da je tako majhen, ker ga prehitro preberemo. Lepe pozdrave Vam pošiljam, kakor tudi vsem naročnikom »Našega doma«, pa tudi vsem čitateljem! — Posavski.

Sv. Barbara v Halozah. Dobil sem na posodo par števil »N. D.«, ker ga sam še nimam, domače izobraževalno društvo ga še letos tudi nima. Ob Novem letu pa gotovo naročimo par števil, ko pridemo iz krize, katero bomo odstranili s par igrami. »N. D.«, ki sem si ga izposodil na ogled, se mi dopada in tam najdem tudi vprašanje pohorskega fanta, kaj dela Haložan. Ker so Haloze obširne in hribovite, nam ne manjka dela, pa vkljub obširnosti Halož se ni našel fant, ki bi radovednemu Pohorcu odgovoril. Poskusil bom jaz, kolikor bom mogel: V zimi počivamo, če je sneg, pa ne na peči, ampak tirimo od hiše do hiše, sosed do sosedja, da je širši pot, sicer ostanejo otroci v snegu. v šolo greda. Žagamo drva, popravljamo orodje, kolinimo, koruzo luščimo in bučne koščice, posebno pa meljemo na žrmljah zrnje, ki si ga kupimo, zaslužimo in pridelamo. Če pa ni snega in ni prezmrženo, pa kopamo, prašimo, krčimo, posebno pa regulimo za nove gorice. S spomladjo prihaja novo življenje in delo. Pride druga kop, škropljenje, pletev trsja, prej pa še napravimo sepe po kopi. Veseli čas je košnja, ko fantje vriskajo in pojejo, kakor znajo le samo v vinskih krajih. Ko mine košnja in škropljenje do Aninega, gre haloški fant z očetom ali bratom, navadno pa sami fantje skupaj, mlatit na Hrvaško v Podravino na Virje in to peš. Tudi v Ladanje in druge kraje Hrvaške. Ko zasluži po 4—5 centov raznega zrnja, gre domači voznik, ki vozi navadno za dve partiji (osem mlatičev) zrne za 250 Din. Marsikateri ne zmore, da bi plačal voznika in mora zrnje zastaviti. Potem gre na Koroško mlatiti, največ v slovenjegraški okraj. Z zaslužkom potem reši zastavljen mertik, ostalo porabi za obleko itd. Rad tudi pije, saj dela za vino, po krčmah pa ne hodi rad, ker ima doma piti, tuklo ali vino. Na dan nabora si pa ga kupi in pije v družbi z domačimi znanci. Rad zahaja v društvo po knjige in časopise. Haloški fant veliko žrtvuje za društvo, ko hodi po eno uro in še dalje k vajam za igre in velikokrat pusti svojo večerjo tam, oziroma gre brez nje k vaji, če tudi je ves dan težko delal, ker hoče biti ob določeni uri pri vaji. Rad dela, poje, piše, vriska in se veseli trgatve, ko nosi polne brente grozdja v prešo. Takrat pridi, Pohorec, k nam, boš videl, slišal trgatve in petje, ki se razlega v branju, in škripanje preš, nabijanje sodov itd. Nazoblješ se ga lahko in napiješ sladkega mošta, ali pa podbora, kar hočeš, pomagaš prešarom bdeti, igrati karte, greš lahko z nami k sosedu, ki je že prešal, kožuhat, in če znaš kaj vdariti, lahko pomagaš in sam držiš, ko po večerji rihtara stavimo. Samo peti moraš znati, drugače ne hodi, pa cigarete seboj prinesi! — Haloški fant od Sv. Barbare v Halozah.

PRVI IN EDINI SLOVENSKI ZAVAROVALNI ZAVOD VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17.

V LJUBLJANI

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17

SPREJEMA: V POŽARNEM ODDELKU: ZAVAROVANJA VSEH POSLOPIJ IN PREMAKLJIVIH PREDMETOV, KI SE POŠKODUJEJO PO OGNJU, STRELI IN PO EKSPLOZIJИ SVETILNEGA PLINA, CERKVE NE ZVONOVE PROTI RAZPOKI, STEKLO IN ZRCALA PROTI UBITJU PO ZNATNO NIZKIH CENAH. — V ŽIVLJENSKEM ODDELKU: ZAVAROVANJE NA DOŽIVETJE IN SMRT V VSEH SESTAVAH, ZAVAROVANJA NA OTROŠKO DOTO, RENTNA IN LJUDSKA ZAVAROVANJA POD NAJUGODNEJŠIMI POGOJI.

PODRUŽNICE: SARAJEVO, KOROŠČEVA UL. 15; ZAGREB, HATZOVA ULICA 12; CELJE, CANKARJEVA ULICA 4; SPLIT, ULICA XI. PUKA 22; BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 7.

CENIKI IN POJASNILA Z OBRATNO POŠTO BREZPLAČNO.
ZANESLJIVI POSREDOVALCI SE VEDNO SPEJEMAJO.

FRANC STRUPI V CELJU

Vam priporoča svojo

zelo bogato zalogo steklene ter
porcelanaste posode, svetiljk, le-
pih okvirov, ogledal, raznovrstnih
šip itd.

Prevzema vsakršna steklarska dela

Najsolidnejše cene in točna postrežba

!! Na drobno !!
Na debelo